

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminecă

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160'—
Pe o jumătate de an Lei 80'—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
Prețul inseratelor:

Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Proprietatea de pământ și de casă

Străduința bunului nostru țaran să ajungă la ceva pământ și o căscioară a lui — e bine cunoscută. Și e vrednică de toată lauda această nobilă străduință, căci ea duce la muncă stăruitoare, la independența materială, iar mai târziu la bunăstare și mulțumire.

Avem ținuturi, pe unde e puțin pământ cultivabil. Oamenii noștri, în multe cazuri de acestea, și-au cumpărat pământ de cultură în alte părți, unde au găsit. Alții s'au dus și au cerut pământ ca coloniști. Bine au făcut și unii și alții. Lucrând în cinste și omenie, nu îrmulțesc ceata proletarilor, ci ajung oameni cu rostul lor într'un stat agricol.

În deceniile din urmă foarte mulți copii ai țaranelor dela sate au învățat carte mai multă, după aceea s'au așezat la orașe în funcții de stat și la bănci, alții ca medici și avocați, sau în comerț și industrie.

Urmând bunul simț al țaranului — de a-și avea pământul și casa proprie — acești noi cetățeni ai orașelor trebuiau să dea un formidabil asalt asupra proprietății orașenești: care cum poate, mai în centru sau la început mai la marginea orașelor. Asta au și făcut-o mulți intelectuali români înainte de războiu. Spre cinstea lor.

Ce se întâmplă după războiu? În orașele minoritare au ocupat posturi de stat o mulțime de funcționari români, veniți din vechiul regat sau din satele noastre ardelenice și bănățene. Mulți din acești frați, fiind intelectuali satelor, și-au părăsit frumoasele și sănătoasele lor case proprii, venind în oraș, unde numai cu mare greu și-au putut găsi locuințe potrivite. Nu erau. Iar de zidit, era cam greu acum 8—9 ani. Mulți locuiau prin cocioabe slabe.

Ce a făcut autoritatea de stat, guvernul? Cum a ajutat pe funcționari? În loc să le dea o îndrumare sănătoasă — și curat românească! — de a-și zidi încet-încet, sau să cumpere case la oraș, care cum poate, mai mare sau mai mică, dând statul și niște împrumuturi mai efține pentru funcționarii săi, — în loc de așa ceva, guvernul le-a dat dreptul de rechiziție: intri în casă și fără voia proprietarului și-i arunci o chirie bagatelă!

Oricât ar fi părut atunci de favorabilă această dispoziție a rechizițiilor, azi o putem considera de criminală, chiar din punct de vedere curat românesc. În anii 1919—1923 erau pe mai nimic casele la orașe. În bănci încă erau bani destui. Și vindeau minoritarii pe puteri... Ai fi putut cumpăra pe ales, tot în centrul orașelor.

Foarte puțini s'au gândit la cumpărare. Grosul își alegeau casele cu rechiziție, fără a se gândi: Oare asta e bine și va putea dura veșnic?

Cum stăm de prezent? Cei cu rechiziții, alese de multe ori pe sprânceană pe lângă chirii bagatele, ar vrea să rămână tot așa. Că dacă casa nu rentează cât de cât, nimeni nu va mai zidi, deci lipsa de locuințe va crește, pe cel cu rechiziție nu-l interesează. Că nu suntem în stare de războiu, ci la 10 ani după încheierea lui, deci trebuie să se dea oamenilor libertatea asupra proprietății lor, încă îl lasă rece pe celce locuște cu rechiziție.

Dar tot așa de rece l-a lăsat și pe scriitorul acestor rânduri hotărârea ministerului adusă cu privire la peste 100 funcționari români din Cluj, că: Până la 1 August 1928 ori să se înțeleagă cu proprietarii, ori să golească locuințele. Statul nu-i mai protejează în locuințe cu rechiziție, fiind ei funcționari comunali și județeni. Acești funcționari strigă acum, că statul nu vrea să-i mai ocrotească. Dar n'au drept. Statul face rău, dacă nici după 10 ani nu va da voie omului să facă ce vrea în casa lui. Dacă nu se rupe cu protecția, până la urmă va fi rău tot de aceea, căroră nu le-a ajuns încă favorul rechizițiilor.

Dar ce să facem? Unde să locuim? De unde să plătim chirii mai mari ca cele de favoare? Așa vor întreba cei cu musca pe căciulă și vor striga, că scriitorul acestor rânduri nici nu e bun român ca ei. Acestora le răspund următoarele:

Să vă întoarceți la munca stăruitoare a tătânilor. Dacă ați părăsit satul, de ce nu vindeți casa sau pământul de acolo și să vă cumpărați altă casă la oraș? Bun înțeles, că nu vă ajunge suma. Dar îndurați-vă a mai face și ceva economie. Spre pildă: acum la început mai puțin tutun sau băutură, soția mai puțină pălării și mățasuri. La băi mergem numai în caz de boală, nu de plăcere. Doar românul n'a trăit tot cu băi și vilegiatură sau cu automobil.

Făcând economie în senzul acesta, în câțiva ani v'ați plătit casa la oraș. Contribuiți efectiv la romanizarea orașelor și nu mai dați prilej minoritarilor să ne injură către toată lumea străină, pentru legea rechizițiilor la 10 ani după încheierea războiului.

Frați țarani! Aceia, care aveți neamuri sau domni cunoscuți la oraș, dojeniți-i voi cât în

glumă cât într'adins, că umblă pe la băi și în mățasuri, în loc să-și facă o casă cu rost, așa cum îl ajută puterile, ca să poseadă și el ceva în stat, să-l lege ceva de al său, iar nu — cum fac mulți — se leagă de banul statului, de mită și alte drăcii. Onoare excepțiilor!

Chiar și de prezent se pot încă ușor cumpăra case la oraș. Sunt și mari și mici. La fel e și prețul. După stabilizare nu vor fi mai ieftine, ci mai scumpe, casele bune și la poziție. Deci cumpărați, care puteți. Casele vechi, în general sunt și azi mai efține ca cele noi.

Pe de altă parte, sunt atâția cari au primit locuri de casă. Zidiți pe aceste locuri. Cine zidește mai curând, are în primii ani și o chirie bună. Iți plătești datoria și încet-încet ajungi stăpân pe casa, din care apoi nu te mai poate scoate nimenea.

În timpul din urmă am observat, că mulți țarani vreau să-și cumpere căscioare la oraș, unde să țină vaci cu lapte sau să întreprindă alte afaceri. Meditând asupra chestiei, mi-a fugit gândul la chiriile de favoare ale unor domni și nu am putut trece, fără a scrie acest articol. N. B.

Politica în țară

Nici o chestie nu se discută de prezent așa mult, ca împrumutul și stabilizarea. Lucrul e de înțeles. Dacă guvernul actual face împrumutul și stabilizarea, atunci nădăjduiește să mai poată rămânea la putere. Nu izbutește cu aceste două mari afaceri de stat, va fi silit să plece.

În săptămâna trecută au sosit în București mai mulți bancheri străini, francezi și englezi, spre a vedea la fața locului stările dela noi și astfel să-și poată face o iconă clară asupra condițiilor, sub care ne dau împrumutul. Unii din ei au plecat deja, alții sunt pe plecare. Că ne dau sau nu ne dau bani, încă nu se știe sigur. Poate că în 3—4 zile se va ști mai mult.

După toate semnele ce se arată, împrumutul și stabilizarea au fost amânate până la toamnă... Se mai susține însă ideea, că Franța ne va da acum un avans de 300—400 milioane franci, un fel de împrumut pe timp scurt. Acești bani îi va lua Banca Națională și-i va folosi ca acoperire pentru câteva miliarde de lei noi hârtie, pe cari Banca Națională ar urmă să-i pună în circulație. Acești bani să fie folosiți în prima linie la valorizarea noii recolte. Așa spun ultimele știri. Adevărul se va cunoaște desigur peste câteva zile.

Parlamentul n'a fost încă convocat. Acum se dă ziua de întrunire pe 25 Iulie. Vom vedea, că rămâne această dată, sau urmează

o nouă amânare.— Partidul Național Țărănesc încă face pregătirile necesare pentru întrunirea parlamentarilor săi la timpul potrivit.

Suprimarea războiului

O discuție asupra suprimării (oprii) războiului s'a pornit din America. Franța vrea să primească propunerea, Anglia încă nu o va respinge, dar va pune oare-cari condiții. Celelalte state vor face la fel.

În viitorul apropiat nu se va putea ajunge ușor la suprimarea războiului, deși aceasta ar fi o mare fericire pentru toată lumea. Ideia însăși merită a fi discutată, spre binele întregii omeniri.

Călduri mari în toată Europa

După căldură furtuni.

Valul de căldură pornit din spre Anglia și Franța a atins centrul Europei și apoi s'a îndreptat spre sud, trecând prin Italia, Iugoslavia și țara noastră, unde din 15 — 17 am avut cele mai mari călduri. Unii învățați susțin, că aceste călduri ar fi urmarea unor pete în soare.

De prezent temperatura e în scădere în toate țările. Peste Berlin a plouat în 17 Iulie. Tot în această zi a fost o violentă furtună la Viena și Budapesta. În unele părți ale Franței, furtuna cu vânt a stricat viile și semănăturile.

Institutul meteorologic (al vremii) dela Berlin prevestește un nou val de căldură peste câteva zile.

Acestea sunt știrile primite Joi 19 Iulie, la încheierea foii. Despre marile călduri din zilele trecute, scriem mai pe larg la pagina 5 a foii de față.

Politica externă

Franța. Incasările de impozite, în cursul primelor 6 luni ale anului 1928, au atins suma de 19 miliarde 327.186.000 franci, adică cu un miliard 299.178.000 franci mai mult decât erau socotite incasările bugetare. — La noi este întors: s'a încasat mult mai puțin, decât s'a plănit

Polonia. În curând vor avea loc manevrele armatei polone în regiunea Vilna, adică la granița spre Lituania. În manevre se va folosi aviația, tancurile și echipele de aruncători de gaze. Polonia face manevre la granița spre Lituania, ca răspuns manevrelor plănuite de Lituania spre Polonia. — După cum am mai spus, Lituania tot amenință Polonia, că-i va lua orașul Vilna și împrejurimea.

Rusia. Autoritățile noastre din Chișinăul Basarabiei au fost informate, că în Ucraina de-alungul Nistrului, au început manevrele armatei sovietice. — O altă știre din Paris mai spune: Dintre reprezentanții străini vor fi invitați la manevrele sovietice numai Germania și Lituania. Manevrelor se întind de-alungul graniței de către Basarabia și Polonia.

Turcia calcă cu pași repezi în urma țărilor europene. Vrea să se modernizeze în toate. De curând ministerul de războiu turcesc a anunțat un concurs de aeroplane militare, în scopul de a face comenzi. La acest concurs s'au găsit aeroplanele cehoslovace ca cele mai bune pentru trebuințele turcești. — Vedeti, Turcii nu cumpără orbește, ci pun pe fabricanți la întrecere! Noi am comandat anii trecuți în Anglia, și se spune că un sistem vechiu de aeroplane, cu cari s'au întâmplat multe nenorociri în timpul din urmă.

Anglia și Turcia plănuiesc legături mai strânse la olaltă. Acum poartă consfătuiri pentru încheierea unui tratat de amicitie și a unui tratat comercial. — Așa sboară aripile englezului în toată lumea!

Statele-Unite din America sunt în prealma alegerii de președinte. Ministrul de comerț Hoover a demisionat din acest post, fiindcă e candidatul partidului republican la președinția Statelor Unite, în locul lui Coolidge. Însoțit de mai mulți partizani, Hoover a plecat zilele acestea în propagandă electorală. — Un alt moment important s'a mai anunțat din Statele-Unite. Anume: Băncile de stat americane au urcat dobânda cu $\frac{1}{2}$ procent. Acum $1\frac{1}{2}$ an era o dobândă de $3\frac{1}{2}$ la sută, iar de prezent a ajuns la 5 la sută. Creșterea dobânzii în America nu e semn bun, pentru împrumutul României.

Ce scriu străinii despre împrumut

Gazeta „Financial News” din Londra, a publicat în numărul dela 12 Iulie un articol, care scoate la iveală părerile bancherilor englezi. În acest articol se spune între altele următoarele:

„Știrile referitoare la consfătuirile pentru împrumutul român de stabilizare au fost, în timpul din urmă, mai întortochiate ca ori când. Rapoarte din Washington (capitala Statelor-Unite) au anunțat că tratativele cu cercurile bancare americane au dat greș; numai decât alte știri din București vorbeau despre ajungerea la înțelegere.

Ambele știri sunt neîntemeiate. Băncile americane nu s'au lăsat de împrumutul român și nu vor face aceasta. Dar nici împrumutul nu se va emite (nu se va iscăli și publica) înainte de toamnă. Este însă cu puțință ca o înțelegere să se încheie în curând cu privire la un împrumut dat de unele bănci mari către Banca Națională a României.

Noi credem, că Banca Angliei s'a alăturat la părerea Băncii Franței. Guvernul englez a dorit însă ca planul român de stabilizare să fi primit binecuvântarea (aprobarea) Ligei Națiunilor; dar decât să nu se facă deloc, mai bine să se aranjeze acum și fără Ligă.

Aflăm că s'a ajuns la o înțelegere între guvernul român pe de o parte și Comitetul Burselor din Londra (bancherii englezi) pe de altă parte, în ceea ce privește plata împrumutului român de $4\frac{1}{2}$ la sută din 1913. Această înțelegere se va înfăptui însă numai atunci, când întreg planul de stabilizare va fi aranjat”.

Așa scrie foaia bancherilor englezi, cari probabil știu mai mult decât spun altora. Noi să reținem în minte următoarele: Americanii nu se lasă de noi, Englezii la fel. Chiar și Nemții ne vreau cu brațele deschise. Dar cu toții ținesc să ne stoarcă cât pot de mult, nelăsând aceasta numai în voia Franței.

O vorbă veche spune: Unde doi se ciartă, al treilea câștigă. În cazul de față va merge poate până la al zecelea. Iar noi vom plăti de ne vom speli, împreună cu generația care ne va urma, căci în legătură cu stabilizarea se aranjează și alte datorii românești pe zeci de ani de acum înainte.

Schimbarea locuinței din o comună în alta

Fiecare cetățean al țării are locuința (domiciliul) într-o comună oarecare (în sat sau oraș). Unii cetățeni mor de bătrâni, fără a-și fi schimbat domiciliul de unde s'a născut. Alții, în urma ocupației, se schimbă de mai multe ori în viață. Prin întregirea țării noastre, s'au mai ivit și alte deosebiri, având în vedere că s'au adunat cetățeni din patru țări (vechiul regat, Ungaria, Austria și Rusia).

Așa fiind situația, chiar în Ardeal și Banat s'au ivit multe cazuri, cari au dus la neînțelegeri. Ca urmare, unele prefecturi de județe s'au adresat ministerului de interne cerând lămuriri: Dacă după legile de acum, noii cetățeni stabiliți într-o comună, au sau nu au dreptul și în ce condițiuni pot lua parte la folosința bunurilor comunale speciale din comună?

Ministerul de Interne, Direcția comunală, sub Nr. 11783 C. dela 18 Iunie 1928, a dat un răspuns lămuritor, pe care îl publicăm și noi mai jos, atrăgând atenția celor interesați asupra acestei circulare, care sună astfel:

Prin ordinul circular No. 24081 C. din 8 Ianuarie 1926, și 3026 C. din 10 Martie 1927 și 8441 C. din 27 Maiu 1927, bazat pe hotărârile art. 11 din Constituția din 1923, combinat cu art. 7 din Legea pentru Unificarea Administrativă, s'a făcut cunoscut, că cetățenii români se pot strămuta dintr-o comună în alta fără nici o învoire mai înainte, cu obligația însă din partea celor ce se mută dintr-o comună în alta, să îndeplinească formalitățile prevăzute de art. 36 și următorii din legea pentru controlul străinilor, controlul unora din stabilimentele publice și pentru înființarea unui birou al populației.

Potrivit numitelor taxe, dreptul pentru fiecare cetățean de a se strămuta și stabili într-o comună este diferit de dreptul de a fi primit în legătură de apartenență comunală.

Prin urmare, un cetățean de curând așezat într-o comună, nu devine prin acest simplu fapt și partaș la avantajele spectale, pe care le au cei băștinași cu privire la anumite bunuri comunale, cum ar fi folosința pădurilor comunale, a carierelor și altele.

Potrivit art. 7 alin. 1 din Legea pentru Unificarea Administrativă se stabilește, că fiecare locuitor al țării trebuie să aparțină unei comune și să participe la sarcinile comunale.

Prin apartinerea la o comună, în sensul art. 7 susnumit, trebuie să se înțeleagă potrivit art. 268 din Legea pentru Unificarea Administrativă, că celor de curând stabiliți în comună nu li se poate refuza dreptul la folosința bunurilor aparținând proprietății publice a comunelor.

Dacă pe lângă aceste bunuri, băștinașii au dreptul la folosința unor bunuri speciale dobândite de ei potrivit legii XXII—1866, noii stabiliți sunt îndreptățiți a lua parte și ei la folosința acestor bunuri, trebuind însă să contribuie proporțional cu câștigul ce vor trage din această folosință.

Astfel fiind, se face cunoscut, că consiliile comunelor, cari au trăit sub regimul legii maghiare XXII—1866, pot obliga pe noii stabiliți în comună în virtutea art. 7 din Legea pentru Unificarea Administrativă, — prin regulamente făcute în conformitate cu dispozițiunile art. 246 și 268 și cu aprobarea ministerului, conform art. 270 din aceeași lege, — la plata unor taxe speciale în raport cu avantajele, de care s'ar folosi din bunurile comunale.

Am publicat această circulară în întregime, cu atâția numeri și articoli de lege, tocmai pentru ca cei interesați să știe la ce să se provoace și unde să caute. Îndeosebi Legea pentru Unificarea Administrativă va lămurii pe mulți. Aceasta se află și la librăria „Foaia Popului”.

INFORMAȚIUNI

Principesa-mamă Elena se află de câteva zile la palatul regal dela Mamaia, lângă Constanța, unde va rămânea cu regele Mihai timp de o lună de zile.

Inaltul regent Buzdugan va face anul acesta o cură la Ioachimsthal în Cehoslovacia, unde va pleca probabil către sfârșitul lunii Iulie.

O bună ordonanță a prefecturii județului Sibiu este următoarea, adresată în zilele trecute primăriilor comunale și pretorilor din județ spre orientare: Cu prilejul verificării conturilor și a încheierilor comunale s'a constatat, că comunele cheltuiesc din bugetul comunei, sume pentru diferite mese date comisiunilor de recrutare, comisiunilor de reformă agrară, inspectorilor și funcționarilor străini de comună, veniți la diferite inspecții etc. Mai cheltuiesc apoi pentru transportul acestora, la venire și plecarea din comună. Toate aceste cheltuieli sunt ilegale, deci oprite a se mai face, fiind pe viitor domni primari și notari materialicește responsabili.

Mulțumită. Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat aduce viile sale mulțumiri dlui Dr. Ioan Gheție jun., avocat și vicepreședintele consiliului județean Sălaj, care a binevoit a contribui cu suma de 30.000 lei pentru Sindicatul nostru, cumpărând 150 exemplare din „Almanahul Presei”.

O „Asociație pentru știința asiguraților” s'a înființat în zilele trecute la București. Din comitet fac parte mai mulți profesori universitari și directori din ministere. Președinte a fost ales dl Ion Lapedatu, fost ministru și actual director la Banca Națională.

Se va găsi calea potrivită? Joi acum 19 Iulie se deschide la București congresul internațional al profesorilor secundari. Iau parte profesori din toate țările europene, ba chiar și din America. Între chestiunile ce se vor discuta este și următoarea: „Cum trebuie învățată, în învățământul secundar, nevoia culturii generale cu dezvoltarea continuă a cunoștințelor omenești?” — Acest punct dovedește, că unii profesori bagă tot mai mult de seamă, cumcă nu e destul a învăța pe tineri numai teorie sacă din trecut, ci trebuie ținut mai mult seamă de știința tehnice moderne, care din an în an schimbă condițiile de viață ale omului.

† Văd. Eugenia Pinciu născ. Popescu, soția fostului funcționar la „Albina” Emil Pinciu, a răposat în ziua de 13 Iulie 1928, la Micăsasa, unde a fost așezată în cripta familiară. — Odihnească în pace!

Un abonat cuviincios ne scrie: Azi am trimis banii pentru foaie. Cu luna viitoare începând vă rog să nu-mi mai trimiteți gazeta la adresa veche, căci mi-am schimbat domiciliul pe un timp la București. Vă mulțumesc de foaie, căpătându-o întotdeauna regulat. Când mă voi întoarce acasă, am s'o abonez din nou. Măcar că am fost primar, eu tot mi-am abonat gazeta mea. Cu toată stima: Stefan Mircea, fost primar în Mateiaș, jud. Târnava mare. — Acest om cuviincios și-a plătit foaia până la ultimul leu, spune că o va abona și în viitor, iar ca primar n'a cetit gazetele altora, ci și-a avut totdeauna foaia sa.

Absolvenții „Seminariului Andreian” din Sibiu, anii 1917 (Teodor Pașca) și 1918 (Ioachim Crăciun) vor avea revederea de 10 ani la Sibiu, în zilele de 5 și 6 August. c. Întâlnirea va fi în ziua de 5 August orele 9 dimineața în fața Mitropoliei, pentru a asista la parastasul făcut în memoria celor căzuți în războiu. Orice alte relațiuni se vor primi dela dl locot. Berghia Ioan, Reg. 90 Inf. Sibiu.

Nouii alegeri de consilii comunale se vor ține în Sibiel (la 9 August) și în Cașolț (la 20 August). Aceste alegeri s'au făcut necesare în urma descomplectării vechilor consilii.

Fraude, moratorii, falimente sunt la ordinea zilei. Atâtea hoții se întâmplă, încât te cuprinde scârba și numai să le mai înșiri. Moratoriile (amânare de plăți) le cer comercianții și industriași, cari în anii din urmă s'au întins peste puterile lor, iar acum nu pot face față plăților. Cer deci moratorii, în speranța unei îndreptări, dar până la urmă ajung de multe ori tot la ruina complectă. Cei cu falimentele sunt câte odată jertfele nepriceperii lor sau a crizei actuale, dar sunt și de aceia, cari se aranjează mai înainte pentru un mare faliment (indeosebi Evreii), punându-și din vreme bani la o parte și apoi înștiințând faliment, dovedind cu „cărțile” că are atâtea și atâtea pagubă... — Cei mai păcătoși sunt hoții, cari odată prinși ar trebui mai aspru pedepsiți. Cei cu moratorii și falimente produc mare neliniște în lumea comercială și industrială. De aceea, când s'a dovedit că umblă cu ocaua mică, încă trebuiesc pedepsiți mai simțitor.

Curentul electric la Săliște. Fruntașa comună Săliște de lângă Sibiu, se ocupă de mult timp cu ideea să introducă curentul electric în comună. Consiliul comunal hotărâse aceasta de mai înainte, acum a aprobat și județul convenția comunei încheiată cu societatea „Seta”.

Cercul de recrutare Sibiu pune în vedere tinerilor recrutați anul acesta în fața consiliului de recrutare, clasa 1929, și care n'au avut încă terminat cursul vreunei școli ce le dă dreptul la Art. 52 sau 53 L. R., să prezinte acestui cerc certificatele sau diplomele de absolvire, cel mai târziu până la 1 August a. c., asemenea și aceia care au fost autorizați a prezenta echivalența dela Ministerul Instrucțiunii pentru studiile ce le au. Ceice nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor pierde dreptul la termenul redus.

Au dispărut 10 leproși (cea mai rea boală lipicioasă, care sfârșește cu moartea) dela leprozeria din comuna Lărgeanca, jud. Ismail. Fiind această boală nevindecabilă, Ministerul Sănătății face cunoscut, că cine ar întâlni un astfel de bolnav, să anunțe îndată autoritățile. Toți să se ferească a veni în atingere cu leproși, căci nu mai pot scăpa de această boală.

Omorâți de santinele. Din Angora, capitala Turciei de azi, se anunță că în una din nopțile trecute colonelii Nihat și Zokî, comandantul zonei de forturi din Smirna, au intrat cu automobilele în această zonă, neauzind provocarea santinelor. Ambii ofițeri au căzut uciși de gloanțele trase de santinele.

A trecut marea de 728 ori. La Sant-hampton (Anglia) a încetat din viață capitanul de vapor James, care în lunga sa carieră de marinar a trecut oceanul Atlantic de 728 ori.

Un puternic cutremur la Smirna s'a produs Duminecă 15 Iulie, în ceasurile de amiază. Numeroase case au suferit stricăciuni. Palatul justiției și-a închis birourile, de oarece amenință să se prăbușească. Numărul răniților se urcă la 40 inși. — La Torbali, în apropiere de Smirna, pagubele sunt foarte mari. Nici o singură casă n'a rămas neatinsă.

S'a găsit, Duminecă 15 Iulie c., un pachet cu mai multe obiecte, ce se folosesc la lacăte pentru dulapuri. Păgubașul să se adreseze la: Ioan Toma, birjar No. 67, Sibiu str. Altenberg Nr. 11.

Toți abonații au primit înștiințarea despre plata abonamentului. Rugăm a trimite banii și pe a doua jumătate a anului curent.

Cărți noi. În editura „Cartea Românească” din București au apărut armătoarele cărți noi: Olanda, note de călătorie de M. Sadoveanu, prețul 75 lei; Biblioteca Minerva No. 228—228a, Henrik Ibsen și Doamna Mării, prețul 9 lei; aceeași bibliotecă No. 133—133a, „Pribeagul” de Benjamin Constant, prețul 9 lei; Cunoștințe Folositoare Seria A No. 35, din viața oamenilor întreprinzători, de Apostol Culea, prețul 5 lei; aceeași bibliotecă No. 40, M. Berthelot (1827—1907), viața și opera lui de locot. M. Zapan, prețul 5 lei. — Cărțile editate de „Cartea Românească” se găsesc la toate librăriile românești mai mari din țară.

O altă carte apărută în a doua ediție este: O vișoară, piesă populară în 3 acte și Patru monoloage, de O. Stavian Prie. O vișoară a fost predată până acum de sute de ori, fiind piesă potrivită pentru popor. În carte mai sunt și patru monoloage tot pentru teatru, purtând titlul: „Omul sărac”, „Niculae despre votul Universal”, „Când omul se însoară” și „Femeile și Răsboiul”. Se găsește de vânzare la „Ardealul” Cluj, Str. Memorandului precum și la alte librării din țară. — Costă 25 Lei.

Petreceri

Societatea studenților din Apoldul de jos invită la serata dansantă, ce se va ține Duminecă 22 Iulie 1928, la Băile Merceurea.

Tinerimea studioasă din Săcădate invită la producțiunea teatrală urmată de dans, care are loc în ziua de Sf. Ilie.

Societatea meseriașilor și comercianților din comuna Galeș aranjează Duminecă în 22 Iulie 1928, petrecerea de vară în „Bărcul Junilor”, cu continuare seara în pavilionul de joc. Societățile surori și onoratul public sunt invitați cu toată dragostea. Intrarea e benevolă. Comitetul societății.

Răi plătitori la Foaie

Următorii vechi abonați sunt provocați să-și plătească restanța la foaie: Paul Mihaiu, Unimăt, jud. Sălaj; Avram Prică, Galeș, jud. Sibiu; Nicolae Cârstea, Hamba, jud. Sibiu; Elena Ienciu, Tețina, jud. Târnava mare; Teodor Sideraș Deal, Șoimușul român, jud. Târnava mică; Teodor Mureșan lui Maței, Zalha, jud. Someș; George Opreșcu, Cotigenii mari, jud. Soroca; Nicolae N. Bănuța, Holbav, jud. Brașov; Filip Balaci, Iablanța, jud. Caraș; Casina Poporală Română, Macea, jud. Arad.

Loc deschis *)

Lămurire. La calomniile tendențioase și pline de venin, publicate în Nrii 11 și 14 ale ziarului local „Tribuna”, în urma anchetei cerute de subsemnatul și a improcesuării amintitului ziar, vor răspunde la vremea sa autoritățile chemate: școlare și judecătorești. Sibiu, 12 Iulie 1928.

Ioan Popa,
prof. definitiv la lic. „Gh. Lazăr”
și președinte al „Asociației profesorilor secundari”, secția Sibiu.

*) Pentru cele publicate în această rubrică redacția nu ia nici o răspundere.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

Călduri mari în Europa centrală

În ultimele zile au fost călduri mari nu numai în țara noastră, ci în toate țările din Europa centrală. Iată ce se anunță:

Budapesta, 16 Iulie. Azi după amiază au fost 39 grade la umbră, o căldură care nu s'a mai pomenit din anul 1892. În cursul zilei 24 de persoane au căzut în nesimțire pe stradă și au trebuit să fie duse la spital. Cazuri de moarte nu sunt, decât la Miskolcz unul.

Viena, 16 Iulie. Eri și astăzi termometrul a arătat 37 grade la umbră. Din cauza căldurii mari, o lume imensă a făcut baie în Dunăre. În cursul zilei de ieri s'au înecat 13 persoane.

Berlin, 16 Iulie. De câteva zile căldura a devenit grozavă. Noaptea trecută au fost 27 grade, iar la amiază 38 grade în umbră și peste 54 grade la soare. Băile sunt luate cu asalt de public. Tramvazele din Berlin au transportat ieri (Duminică 15 Iulie) afară din oraș 2 $\frac{1}{2}$ milioane de pasageri, iar trenurile din jurul orașului 2 milioane. Cam 5000 automobile încă au pornit spre locuri mai răcoroase. Din cauza acestei fugi a populației, s'au întâmplat și nenorociri. 15 persoane s'au înecat la baie, mai mulți automobiliști au fost răniți.

Londra, 16 Iulie. Valul de căldură, care a făcut până acum 4 victime omenești în Anglia, s'a abătut și asupra Londrei. Eri Duminică au fost 33 grade la umbră. Azi a început a sufla vântul, astfel căldura e mai suportabilă.

Paris, 16 Iulie. Eri a fost la Paris o căldură extraordinară. Sunt și cazuri mortale de insolvență. La amiază circulația pe străzi încetase aproape cu totul. În apropiere de Tours au fost 42 grade Celsius.

Căldura în țară la noi a devenit mai pronunțată, începând cu 13 Iulie. Duminică 15 Iulie valul de căldură s'a lăsat asupra Capitalei în mod foarte simțitor. Circulația a devenit foarte redusă. La ora 2 după amiază au fost 43 grade la soare și 33 grade la umbră. Spre seară s'a simțit o ușoară adiere.

Cluj, 16 Iulie. Ca să scape de nădușală, lumea a năvălit la băi. Dar strandul conține numai 650 cabine, pe când în ultimele două zile a fost vizitat de 9000 persoane.

Pentru noul an școlar

La Școala de Arte și Meserii din Sibiu (strada Spinarea Cănelui No. 3) cu 4 secțiuni de: pantofărie, croitorie, curelărie, și tapițerie, sunt vacante 40 locuri de elevi în anul I. Înscrierile se pot face până la 30 August 1928. Condițiile de admitere: să aibă terminat cursul primar și etatea de 12—15 ani. Durata cursurilor este de 5 ani. Elevii sunt externi și interni, bursieri și solvenți. Alte amănunte se pot cere dela direcțiunea școlii.

La Școala Mineră a Statului din Baia mare se pregătesc măestri minieri și metalurgi. Tinerii, cari doresc a fi primiți, trebuie să aibă vârsta de 17 ani împliniți și să fi terminat cu succes: Clasa IV-a secundară sau medie, clasa III-a sau II-a sec., clasa VI-a sau VII-a primară. Cererile sunt a se înainta până la 15 August 1928. Tinerii, cari sunt în etate peste 21 ani, au să dovedească că au satisfăcut serviciului militar și sunt necăsătoriți. În 3, 4, și 5 Septembrie se ține examenul de admitere. Bursierii statului au să deie o declarație, că după terminarea acestei școli vor rămâne 3 ani în serviciile statului la industria minieră. Societățile miniere și proprietarii particulari de mine încă pot susține elevi ca bursieri. Elevii sunt obligați săptămânal la

In societate

Cutie mică Lei 70.—
Cutie mare Lei 115.—

doamna întrebunțează numai Elida Poudre compacte. Puternic, și cât se poate de ales parfumată.

ELIDA POU DRE COMPACTE

trei zile de lucrări practice, pentru care vor primi plată. Prelegerile durează 3 ani școlari din câte 10 luni. Taxe școlare nu sunt. Școala nu are internat, elevii sunt externi. Alte amănunte dă Direcțiunea.

La Școala de Conducători Tehnici din Cluj (strada Barițiu No. 26) se primesc băieți dela 14—18 ani, absolvenți a 4 clase de gimnaziu, școală medie, de arte și meserii, școală elementară de comerț ori diploma de absolvire a unei școli normale de învățători. Concursul de primire se va ține în zilele de 5, 6, și 7 Septembrie. Ceice reflectează la burse, trebuie să producă certificat despre starea materială a părinților. Informații mai detaliate dă Direcțiunea.

În țara noastră avem 4 școli de conducători tehnici: la București (Calea Victoriei 93), Cluj, Cernăuți și Chișinău. Cursurile durează 3 ani. Dacă se înștiințează tineri cu 6—7 clase de liceu, sunt preferiți aceștia.

Trăgând cu urechea...

— Măi frate, ce-am observat eu acum câteva săptămâni, n'aș crede că e cu putință, dacă mi-ar spune altcineva. La sosirea trenului de București, am căpătat doi mușterii să-i duc cu trăsura la noua cârciumă-restaurant de pe drumul N. Bietul om s'a bucurat,

când a văzut, că opresc trăsura în dreptul casei sale.

— Bună ziua vă poftesc! Dar cu ce vă pot servi? — a întreat omul de curând aranjat în casa cea nouă.

— Uite, îți aducem brevetul. E la noi. Dar costă suma spusă de 50 mii lei. Altcum nu ți-l dăm.

— Vai de mine! N'am atâția bani. Nu mă mai puteți aștepta?

— Nu putem! Ne ducem acum la hotel, unde să vii cu banii până după amiază.

Domnii au pornit cu trăsura la hotel, iar bietul român a luat-o pe jos la bancă, de unde a împrumutat banii, ce i-a dat pe hârtia numită „Brevet“.

Într-o casă nouă, la margine de oraș, bietul om stă acum și tot socotește: Până când va scoate el cele 50 mii de lei, dela muncitorii și soldații din jur, cari sunt săraci și cumpără puțin?

Cei doi domni — câinii, cari spun că sunt români!! — au plecat înapoi acasă, de unde în zilele acestea probabil pornesc la băi...

Sfredeluș.

Numeri de probă din „Foaia Poporului“ trimitem la dorință ori cui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă). — Recomandați foaia tuturor cunoscuților.

Știri economice

Prețul lănei s'a fixat în săptămânile din urmă în multe părți ale țării. Diferiți fabricanți și negustori au oferit 54 lei, 58 și până la 62 lei pe kilogram, după calitate. Aceste prețuri s'au obținut în multe comune din județul Sibiu.

Lipsa de fructe și zarzavaturi devine tot mai simțită în unele orașe, ceea ce e urmarea căldurii în timpul din urmă. Spre pildă la Timișoara nu se găesc deloc castraveți și ardei verde. Fasole verde încă e puțină. Cartofii costă 8 lei kilogramul. Mere și pere vâratice sunt puține, numai caise se află în mai mare alegere.

Contrabandă cu țuică se face în multe comune dela Turnu Roșu spre Sibiu și spre Făgăraș. Țărani din județul Vâlcea aduc butoaie mari încărcate pe cară, cu țuică efină dar mai totdeauna slabă de tot sau amestecată cu cenușe, piper și alte drăcii, ca să apară

tare la gust. Despre aceste cazuri ne-au spus mai mulți abonați cari nu se pot din destul mira: De ce se permite acest negoț și de ce nu se exercită un control mai sever de către organele chemate a supraveghia vânzarea băuturilor spirtoase?

Prețul cerealelor

Despre vânzările la Brăila se anunță cu data 14 Iulie: Azi s'au vândut unui negustor pentru export 50 vagoane grâu nou în greutate de 78 kgr. cu 3 la sută corpuri negre și 3 la sută secară cu prețul de 73.500 lei vagonul șlep Brăila, livrarea se va face în August; alt negustor a cumpărat 25 vagoane cu 73 mii lei, vagonul; un al treilea negustor 40 vagoane grâu nou de 76 kgr. cu 4 la sută secară și 3 la sută corpuri negre, tot cu 73 mii lei vagonul șlep Brăila, de predat în August.

În ziua de 17 Iulie s'a vândut la Brăila fasole comună cu 115 mii lei vagonul linie port și Orz nou de 68 kgr. cu 63 mii lei vagonul. La Calafat s'a oferit o mare cantitate de grâu nou de 71 kgr. cu 7 la sută corpuri străine cu prețul de 69 mii lei vagonul șlep Calafat. (Cum e marfa așa și prețul. Grâul plin de amestecături nu poate avea preț bun).

Piața cerealelor la Cernăuți arată semne de urcare, mai ales la porumb, care

s'a vândut cu 77.500 lei vagonul franco frontiera polonă. Pentru porumb nou s'a oferit de pe acum 62 mii lei vagonul, pentru secară nouă se oferă: 67.500 lei vagonul, secară veche 80 mii. La grâu prima calitate pentru consumul intern se oferă 85-86 mii lei vagonul în gară, grâu de export 93-95 mii lei vagonul franco frontiera polonă.

Prețul cerealelor a început a scădea în unele județe ardelenne, pe unde recolta se arată bună. La Satu Mare bunăoară a scăzut prețul grâului dela 920 la 800 lei maja metrică. Grâul vechiu nu mai e căutat. Și la porumb se observă oare-care scădere.

Situația cerealelor în America. La data de 6 Iulie s'a raportat Institutului Internațional de Agricultură din Roma următoarele informațiuni oficiale asupra recoltei în Statele-Unite și Canada: În Statele-Unite ploile au întârziat seceratul în regiunile sudice din zona grâului de iarnă. Grâul de primăvară e bine, grație timpului favorabil. Starea ovăsului încă e mulțumitoare. Porumbul variază între bun și mai slab, după regiune. În Canada la Manitoba și Saskatchewan starea cerealelor la 1 Iulie era bună și pământul destul de umed. În Alberta recolta promite a fi foarte bună. — După cum vedem, din America ne putem aștepta la concurență pe piețele Europei.

Burse industriale și comerciale

Camera de comerț și de industrie din Brașov va acorda în curând cinci burse industriale și trei burse comerciale în valoare de câte 12.500 Lei. Pentru aceste burse pot concura tineri meseriași, angajați comerciali, respectivo studenți, cari urmează cursuri de specializare comerciale sau industriale, având domiciliul stabil în circumscripția Camerii, adică în județele: Brașov, Făgăraș și Târnava-Mare.

Bursele industriale pot fi acordate la meseriași, cari doresc să-și mărească cunoștințele profesionale câștigate până în prezent, cercetând o școală de specializare. În cererea se va arăta: Numele, domiciliul, starea familială, specialitatea aleasă de concurent și planul ales pentru viitoarea sa instrucție, anexându-se certificatul de naștere, certificatul de moralitate, certificatul despre ocupația și studiile făcute până acum, program și o descriere a stării sale familiale, anexând și certificatul de paupertate.

Cererile concurenților pentru burse comerciale spre cercetarea unei școli superioare de comerț (Academic sau școală superioară) vor trebui să cuprindă aseleși date, ca și cele pentru bursele industriale.

Concurenții vor avea să arate mai departe, cum cred să utilizeze mai târziu în interesul gospodăriei noastre naționale cunoștințele câștigate.

Cererile timbrate legal, cererea cu 8 Lei și anexele fisare cu câte 1 Leu, se vor înainta Camerii până cel mai târziu la 15 August 1928.

PUBLICAȚIUNE

Se dă în licitație publică edificarea caselor parohiale ortodoxe române din Șelca-mare (județul Târnava-Mare).

Licitația se va ține în 20 Iulie (Sfântul Ioan) 1928, ora 4 p. m., în cancelaria oficiului parohial ortodox român.

Planul și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial sauamit.

Gh. Iordan Marcu, paroh
Dumitru Bucur, episcop
9950

S'a pierdut o iapă

de 2 ani, murgă înbisă. Cine știe ceva de ea, e rugat a anunța pe păgubaș Ioan Bumbăla, Orășt Nr. 181, de unde va căpăta o cinste. 9955

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 7 August 1928, ora 10, se va ține în casarmii Divizionului I Tunari de Munte în Sebeș jud. Alba, licitație publică pentru aprovizionarea cu 140.000 kg. ovăs, recolta anului 1928.

Condițiunile aprovizionării se pot vedea în cazul de sarcini ce se află la Serviciul Caseriei Divizionului.

Comand. Divizionului I Tunari de Munte Maior Sudî
9951

S'a pierdut un cal

de 5 ani, roșu, înfierat IV-88, coama mică, înălțime peste 1.60 metri. Cine știe ceva e rugat a scrie păgubașului Vasile Dragomir, Popiaca 490, jud. Sibiu, dela care va primi o cinste. 9956

Casa de sănătate

Sanatorul Dr. Ittu

s'a deschis în cea mai frumoasă regiune a orașului SIBIU. Se primesc bolnavi pentru tratament și reconvalescență în condițiunile cele mai favorabile — posibile.

Primirea se face la Dr. Ittu Sibiu, Str. Regina Maria 36. Telefon 280 9844

Corpul VII Armată Serv. Intend. No. 142418/928 9960

Publicațiune

Corpul VII Armată, având nevoie de circa 200 vagoane grâunțe, din care 2/3 ovăs și 1/3 orz va ține o nouă licitație publică cu oferte închise la Serviciul Intendenței Corpului 7 Armată Sibiu, strada Regina Maria Nr. 4-6, în ziua de 1 August a. e. la ora 10, în conformitate cu art. 72-88 din Legea Contabilității Publice.

Caetul de sarcini se poate vedea în zilele de lucru dela orele 11-13.

Sibiu, la 16 Iulie 1928.
Șeful Serviciului Intendenței Corpul VII. Armată

Primăria comunei Bradu Nr. 777/1928 9926

Publicațiune

Comuna Bradu jud. Sibiu, dă în arandă ordina somonală pe timpul din 1 Ianuarie 1929 până la finea anului 1931, prin licitație publică ce se va ține în localul primăriei la 19 August 1928 ora 14 (2) d. a.

Prețul străgării Lei 20.000.—
Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală.
Primăria comunală

No. 3844 port. 1927

9942

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2987 și Nr. G. II. 16674/927 a judecătorei mixte Sibiu în favoarea reclamantului Dr. Ioan Mușiu adv. în Sibiu contra loc. în Sibiu pentru încaasarea creanței de 10.936 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 27 Iulie 1928, la ora 10 a. m. la fața locului în oraș Sibiu Str. Vopșătorilor Nr. 1 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă și alme mobile în valoare de 16.500 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Protențiunea care e de încasat face 10.936 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 1 Ianuarie 1927 iar speșele până acum staverite de 2670 Lei.

Întrecit mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de altă și accepta și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX.: 1881 § 189

Sibiu, la 28 Iunie 1928.
Kálmán, portărel.

Nr. 419/928 9910

PUBLICAȚIUNE

Comuna Dealul Frumos, județul Târnava Mare, va ține în ziua de 6 August 1928 ora 11, în cancelaria comunală, după prescripțiunile legii contabilității publice, o licitație publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparație la edificiile comunale.

Lucrările de mizer sunt preliminate în suma de Lei 84.775, fără materialul necesar.

Condițiunile se pot vedea zilnic între orele oficinoase la primăria comunală.

Ofertele sigilate se vor prevedea cu vadiul de zece procente după suma cuprinsă în ofertă.
Primăria comunală

No. 610 port. 1927

9943

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 769 și No. G. II. 4446/927 a judecătorei mixte Sibiu în favoarea reclamantului Giurgiu Simian repr. prin avocatul Dr. Ioan Mușiu contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 6400 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe 27 Iulie 1928 la ora 16 p. m. la fața locului în oraș Sibiu str. Țiglarilor prelungite și calea Saramei la locuința datoratului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă în valoare de 10.500 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Protențiunea care e de încasat face 705 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 1 Aprilie 1927 iar speșele până acum staverite de 810 Lei.

Întrecit mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de altă și accepta și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX.: 1881. § 189.

Sibiu, la 28 Iunie 1928.
Kálmán, portărel.

Nr. U. 278/928 9957

Publicațiune

Pentru acoperirea treburilor sale de lemne de foc, 70 stânjii lemne de foc de prima calitate, subscribul oficiu va ține o

Licitație publică

în 20 August a. e., ora 10, în camera secretarului a localităților sale, pișta Regele Ferdinand Nr. 15, etajul 2, pe baza ofertelor scrise. Condițiunile furnizării se pot vedea la subscribul oficiu în orele oficinoase.

Sibiu, la 19 Iulie 1928.
Oficiul Central al Universității Săsești